

Lunds universitet
Medie- och kommunikationsvetenskap
MKVK201:1 Strategisk kommunikation
Vårterminen: 2011
Examinator: Fredrik Schoug

Ett skepp kommer lastat med PR
– en kritisk diskursanalys av medierapporteringen kring Ship to
Gaza.

Av: Anna Green och Marie-Louise Nilsson
Handledare: Bo Isenberg

Abstract

Titel: Ett skepp kommer lastat med PR – en kritisk diskursanalys av medierapporteringen kring Ship to Gaza

Institution: Enheten för medie- och kommunikationsvetenskap,
Lunds universitet Kurs: MKVK201:1, C-uppsats

Författare: Marie-Louise Nilsson och Anna Green.

Handledare: Bo Isenberg

Innehåll: En kritisk diskursanalys av Dagens Nyheter och Svenska Dagbladets rapportering av Ship to Gaza aktionen mellan 2010-05-27 till 2010-06-30. Problemområdet inbegriper att förhållandet mellan den journalistiska verksamhetens demokratiska och offentliga uppdrag och PR- praktikens roll att föra ut budskap i den offentliga debatten genererar på samma gång ett ömsesidigt beroende som ett kontrastförhållande sett till praktikernas uppdrag och att denna sammanblandning får konsekvenser för opinionsbildning och den demokratiska processen. Uppsatsens syfte är att undersöka medierapporteringen kring Ship to Gazaaktionerna 2010 genom en kritisk diskursanalys. Särskild fokus läggs på hur PR-praktikens sammanblandning med medieproduktionen inverkar på medietexternas innehåll och utformning. Den kvalitativa undersökningen syftar till att synliggöra de diskurser och ideologier som gör sig gällande genom kritisk diskurs analys med lingvistisk textanalys som verktyg, samt att analysera om dessa mediala konstruktioner bidrar till en ensidig bild av konflikten som kan få genomslag i opinionsbildningsprocessen.

Slutsatsen är att Ship to Gaza organisationens PR - arbete fått genomslag i medias nyhetsrapportering och att mediebildens i empirin domineras av organisationens framställningar och synsätt. Genom att konstruera en pseudohändelse som anpassas för det mediala formatet, lyckas organisationens PR – arbete att infiltrera nyhetsutbudet. Nyhetstexterna använder och reproducerar organisationens definitioner och ord att beskriva sig själv och händelsen. Analysens resultat visar att framställningen av parterna och händelsen blir ideologiskt färgade i nyhetsrapporteringen kring ämnet.

Nyckelord: Kritisk diskursanalys, opinionsbildning, Publika relationer (PR), PR – praktik, pseudohändelser, medielogik

Innehållsförteckning

INNEHÅLLSFÖRTECKNING	0
1. INLEDNING	1
1.1. PROBLEMMOMRÅDE	2
1.2. SYFTE OCH FRÅGESTÄLLNINGAR	2
1.3. TIDIGARE FORSKNING	3
2. BAKGRUND	3
2.1 SHIP TO GAZA	4
3. METOD	5
3.1. KVALITATIV METOD OCH VETENSKAPSTEORETISKA ANTAGANDEN	5
3.2. KRITISK DISKURSANALYS SOM METOD	6
3.3 TILLVÄGAGÅNGSSÄTT	7
3.4 AVGRÄNSNING, URVAL OCH EMPIRI	8
3.5 UNDERSÖKNINGENS VALIDITET	9
3.6 FORSKNINGSKRITIK OCH BEGRÄNSNINGAR	10
4. TEORI	10
4.1 MEDILOGIK OCH MEDIEPÅVERKAN	10
4.1.1 Nyhetsvärdering	11
4.1.2 Agendasetting och agenda buildning	11
4.2 PUBLIKA RELATIONER	12
4.2.1 Pseudohändelser som PR - strategi	13
4.3 DEN KRITISKA DISKURSANALYSENS TEORETISKA PREMISER	14
4.3.1 Ideologibegreppet	15
4.4 LINGVISTISK TEORI	16
4.4.1 Metaforer	17
5. ANALYS	18
5.1 HUR ÄR PR-STRATEGIER SYNLIGA I TEXTERNA OCH HUR PÅVERKAR OCH SAMSPELAR DE MED NYHETSTEXTERNAS INNEHÅLL OCH UTFORMNING?	18
5.1.1 Pseudoaktioner som nyheter	19
5.1.2 Pseudoaktionens betydelseöverföring	21
5.1.3 Betydelsen av pseudoaktionens förespråkare	22
5.1.4 Pseudoaktionsförespråkarnas åsikter i nyheterna	24
5.1.5 Slutsats	27
5.2 HUR FRAMSTÄLLS HÄNDELSEN OCH PARTERNA I TIDNINGSTEXTERNA?	27
5.2.1 Den "goda" och den "onda"	27
5.2.2 Händelsens framställningar	30
5.2.3 Slutsats	33
6. SLUTDISKUSSION	33
7. REFERENSLISTA	36

1. Inledning

I juni 2010, genomfördes en aktion av organisationen Ship to Gaza mot blockaden och ockupationen av Gaza. Denna protest gav upphov till att ett stort utrymme av medierna togs i anspråk för att rapportera och debattera händelsen. Händelsen är inte fristående, utan bör betraktas som en del av den politiska och mediala debatten kring Israel- och Palestinakonflikten som under lång tid varit en del av den politiska arenan och där olika aktörer söker opinionens stöd för politiska ståndpunkter. Konflikten består av många lager och olika nätverk av intressegrupper som strider om tolkningsföreträde. Den innehar politiska, religiösa, etniska, historiska och kulturella implikationer, vilka alla bidrar till konfliktens komplexitet. Olika grupper försöker vinna mark i frågan och medierna innehar en central roll i denna process.

Ur ett medie- och kommunikationsperspektiv är det relevant att uppmärksamma de frågor som får utrymme i media, då dagens kommunikationsforskning i hög grad är överens om att media är en del av vad man kan kalla konstruerandet av den allmänna opinionen, vilken är avhängig av den mediala synligheten. Vilka frågor som får utrymme i medierna, hur stor andel de upptar och hur innehållet är presenterat inverkar på allmänhetens uppfattning av ämnet och har betydelse för opinionen. Nyhetsförmedlingen och journalistiken bör vara allsidig och korrekt och ge en allsidig bild av skeenden och pressetiken ger förhållningssätt och regler som ska motverka att fördomar och stereotypisering av individer och grupper i samhället sprids (Hadenius et al. 2008), vilket innebär att konfliktens komplexitet ska vara synlig och att alla sidor ska ges en medial röst. Mot denna bakgrund är det intressant och relevant att undersöka vilka diskurser som strider i frågan, vilka röster som synliggörs och om organisationen Ship to Gazas PR- arbete vinner tolkningsföreträde i det svenska mediala utbudet. Uppsatsen kan bidra till åskådliggöra hur PR- praktiken påverkar framställandet av nyheter och vidare diskutera vilka konsekvenser detta kan få för opinionsbildningen i samhället.

Den vetenskapliga utgångspunkten är att medierna inte producerar en objektiv sanning, utan ska betraktas som representationer av den historiska, kulturella kontext de är verksamma inom och att medierna producerar och reproducerar betydelser som får reella konsekvenser på samhället. Språket är ett socialt system som speglar och uttrycker tankar samt skapar och rekonstruerar samhälleliga föreställningar (Bergström & Boréus 2009).

1.1. Problemområde

PR-praktiken har ökat markant de senaste årtionden och PR-praktikens roll och inflytande i det demokratiska samhället och offentliga sfären ger upphov till etiska -, demokratiska - och ansvarsfrågor kring verksamhetens funktion i samhället. Förhållandet mellan den journalistiska verksamhetens demokratiska och offentliga uppdrag och PR- praktikens roll att föra ut budskap i den offentliga debatten genererar på samma gång ett ömsesidigt beroende som ett kontrastförhållande i relation till den demokratiska processen. Branschen har utvecklats till följd av förändringen från det korporativistiska påverkanssystemet till ett mer marknadsstyrt samhälle, där media och synlighet är av stor betydelse för opinionsbildning (Larsson, 2005). PR- rollen i samhället blir att skapa opinion, främst genom mediala och synliga kanaler, för att påverka maktelit och beslutsfattare. Synen på opinionsbildning som en rörelse som växer underifrån får stå tillbaka för nyare studier som menar att opinionen formas uppifrån dvs. att den uppstår när organisationer och grupper skapar en påverkansprocess som ska gynna deras intressen (Larsson, 2005).

Med fokus på ovannämnda problematik undersöks hur tidningarnas rapportering kring Ship to Gaza aktionen såg ut och varför.

1.2. Syfte och frågeställningar

Undersökningen syftar till att åskådliggöra hur opinionsbildningsprocessens logik och hur mediala strategier påverkar nyhetsjournalistikens utbud, samt att utforska vilka diskurser och ideologier kring händelsen som produceras och reproduceras genom presstexterna. Medierapporteringen kring Ship to Gazaaktionerna 2010 analyseras genom en kritisk diskursanalys. Den kritiska diskursanalysen belyser interaktionen mellan den sociala praktiken och den diskursiva praktiken med fokus på den sociala praktiken som innefattar PR-praktiken och medieproduktionsförhållanden och hur dessa inverkar på medietexternas innehåll och utformning. Följande forskningsfrågor ställs;

Vilka PR-strategier är synliga i texterna och hur påverkar och samspelar de med texternas innehåll och utformning?

Hur framställs de olika parterna och händelsen i tidningstexterna?

1.3. Tidigare forskning

Uppsatsen tar avstamp från de forskningsområden inom medie- kommunikationsfältet som inriktar sig på strategisk kommunikation, publika relationer och opinionsbildningens roll i samhället och det teoretiska - och fältperspektiv är utbrett. Exempel på relevant svensk forskning är LarsÅke Larssons studie *Opinionsmakarna* (2010) som granskar svenska PR-konsulters opinionsarbete i förhållande till journalistiken, vilken utgår ifrån intervjuer av aktörer i PR- och mediebranscherna. Vidare är kommunikationsforskaren Jesper Strömbäcks forskning inom public relations och politisk kommunikation väsentlig i sin ansats att koppla politisk PR med opinionsbildning. Enligt Strömbäck (2010) har kopplingen mellan PR och opinionsbildning uppmärksamats och tillskrivits vikt, men menar att kopplingen är relativt outforskad. Här positioneras uppsatsen i sin ansats att undersöka den direkta kopplingen mellan en organisations PR – arbete och hur nyhetsproduktionen i tidningar samspelar och vilka konsekvenser detta får på nyhetstexternas utformning och innehåll. Utfallet problematiseras i förhållande till opinionsprocessen och ur ett demokratiskt perspektiv. Lars Nords och Jespers Strömbäcks studie; *Hot på agendan*, (2005) utreder vilken roll nyhetsprocessen och nyhetsvärdering har i rapporteringen kring hot och risk. En central fråga som publikationen utgår ifrån är hur olika nyheter behandlas av nyhetsredaktionerna och vad som utmärker de händelser som blir nyheter, vilket är ett centralt tema för vår uppsats. En annan intressant utredning av hur och vad tidningarnas innehåll kommunicerar är professor Gert Z Nordströms diskursiva studie (2003) av svenska mediers iscensättning av Irakkriget, där han problematiserar nyhetsförmedlingen som ett objektvt organ. Slutsatsen han gör är att nyhetsförmedling genom iscensättning alltid förmedlar innebörder med specifika världsåskådningar och propaganda. Dessa publikationer utreder väsentliga delar för vår ansats som syftar till att koppla ihop PR-strategier med nyhetskontexten och vidare utreda vilka innebörder som kommuniceras genom denna sammanblandning. Vi anammar följaktligen olika delar från studierna.

2. Bakgrund

Detta kapitel ger en bakgrundsbild av den svenska organisationen Ship to Gaza och dess PR-verksamhet, då det ligger till grund för aktionen som rapporterats om i medierna.

Bakgrundsinformation av organisationens syfte och mål och PR-arbete, är grundläggande för analysens kopplingar mellan medietexterna och opinionsprocessen, då den kritiska diskursanalytiska ansatsen belyser den sociala praktiken och den diskursiva praktikens dialektiska påverkansprocess. Bakgrunden syftar inte till att problematisera organisationens syfte eller mål. Det är främst organisationens egna definitioner och arbetssätt som redovisas för att ge bild av organisationens syfte och PR-praktik, vars innehåll blir underlag att förhålla medietexterna mot.

2.1 Ship to Gaza

Ship to Gaza är en svensk organisation, enligt egen utsago, en oberoende partipolitisk, religiös och ideell förening som verkar för en ökad respekt för mänskliga rättigheter och folkrätten.

(www.shiptogaza.se). Dess mål, enligt projektplanen på hemsidan är trefaldigt: politiskt, humanitärt och solidariskt. Det politiska målet är att på grundval av folkrätten, genom fredlig aktion och opinionsbildning bryta blockaden mot Gaza (<http://www.shiptogaza.se>).

Organisationen grundades 2009 med syftet att utrusta och föra fartyget MS Sofia med humanitärt bistånd till Gaza. MS Sofia är en del av den internationella fartygskonvojen Freedom Flotilla, som agerar för att skapa internationell uppmärksamhet och opinion kring Israels och Egyptens blockad mot Gaza. Freedom Flotilla består av medlemmar från sex olika länder. Freedom Flotilla och organisationerna under denna utför ett omfattande PR- och opinionsarbete och har flera undergrupper som arbetar med PR-strategier. Ship to Gazas PR/opinions grupper har två huvuduppgifter, dels att sprida information om projektet Ship to Gaza och dels att sprida information om situationen i Gaza för att skapa opinion.

"/.../ sprida information om Ship to Gaza innebär först och främst att tala om att vi finns, vad vi gör och att göra reklam för våra evenemang. Allt för att i slutändan nå ut till så många som möjligt och berätta om hur de kan ge sitt stöd till- eller engagera sig i Ship to Gaza" (www.shiptogaza.se).

Aktionen uppmärksammar media genom fortgående pressmeddelanden som en del av PR-strategin. Exempel på hur ett uttalande kan lyda genom pressmeddelande är;

"/.../ Efter femton månader av engagerat folkrörelsearbete och intensivt nätverkande är Ship to Gaza framme vid vårt första delmål: att skicka ett fartyg lastat med förnödenheter och solidaritet till den belägrade befolkningen i Gaza. På drygt ett år har vi samlat in över en miljon svenska kronor" (shiptogazasweden.wordpress.com)

Organisationen i Sverige samarbetar brett med stödorganisationer och ingår i ett större internationellt nätverk. Exempel på samarbetsorganisationer är; Federationen för islamiska organisationer i Europa, Free Gaza Movement, Judar för israelisk-palestinsk fred, Olof Palmes Internationella Center, SAC, central organisation av arbetarna i Sverige, Sveriges muslimska råd, Riksteatern m.fl.

Freedom Flotilla gjorde resan mot Gaza tillsammans med Free Gaza Movement, varav en av huvudarrangörerna var IHH, den turkiska islamistorganisationen. Resan ledde till att den israeliska flottan bordade konvojen Freedom Flotilla som Ship to Gaza ingick i. Det uppstod motstånd och i händelseförloppet dog nio aktivister och israeliska soldater blev skadade, vilket skapade en massiv internationell uppmärksamhet kring händelsen. Efter har det tillsats olika utredningar i syfte att reda ut händelseförloppet och skuldfrågan.

3. Metod

Metodkapitlet redogör för de metoder som används för att besvara frågeställningarna. Uppsatsen utgår ifrån en kritisk diskursanalys som innefattar vissa centrala vetenskapsteoretiska premisser och kapitlet inleds med en orientering av de diskursanalytiska och kvalitativa premisserna och vetenskapsteoretiska ställningstaganden uppsatsen utgår ifrån. Underavsnitten behandlar avgränsning, urval och empiri som beskriver urvalsförfarandet och motiv för val av material, undersökningens validitet och forskningens begränsningar.

3.1. Kvalitativ metod och vetenskapsteoretiska antaganden

Nyckelpremissen är att texter ses som konstruktioner av ”verkligheten” och som meningsskapande praktiker. Centralt för det kvalitativa och de diskursanalytiska angreppssätten är att de inte bara kan betraktas som en metod för insamling av data, utan det är en teoretisk och metodologisk helhet som innehåller premisser angående språkets roll i den sociala konstruktionen av världen (Jørgensen & Winther, 2009). Det socialkonstruktivistiska förhållningssättet som diskursanalyser springer ur ser texter som representationer av den historiska, kulturella kontext de är verksamma inom (Bergström & Boréus 2009) vilket betyder att medietexter producerar och reproducerar betydelser, vilka får reella konsekvenser på samhället.

Forskningsfrågorna och problemområdet är konstruerade utifrån antagandet att kunskap bygger på tolkning och att kunskapen måste ses i ljuset av den tid, kultur och kontext den genereras och problemformuleringens kvalitativa ingång har styrt valet av de teorier och den empiri som ska ge svar på undersökningen.

Uppsatsens kvalitativa och socialkonstruktioniska förhållningssätt inbegriper även den hermeneutiska tolkningstraditionen, som bygger på forskaren som mätinstrument och uttolkare, därmed är dennes förförståelse väsentlig och avgörande för tolkningen. Kunskapen tolkas och

omtolkas i en ständigt interaktiv förståelseprocess, vilket har till följd att samhällsvetenskapliga studier bör vara transparenta och reflexiva till sin karaktär (Fay, 1996). Mottagaren ska kunna ta del av den vetenskapliga processen och förhållningssättet innebär att forskningsförfarandet ska vara transparent, så att mottagaren har möjlighet att bedöma processens legitimitet. Principen är att materialet kan uttolkas på andra sätt och generera andra resultat än våra slutsatser, men innebär inte att våra slutsatser är subjektiva eller ovetenskapliga, utan texter kan tolkas olika och ges många innebörder. Kravet på vetenskaplighet ligger i en återknytning av tolkningarna till vetenskapsteoretiska antaganden och det metodologiska tillvägagångssättets giltighet i att besvara forskningsfrågorna.

Utmärkande för den hermeneutiska tolkningstraditionen är att den rör sig mellan delarna och helheten och målet är att erhålla insikt hur delarna och helheten överrensstämmer och samspelar (Östbye et al, 2008), vilket anger skäl för att nyhetsproduktionen kring Ship to Gaza ska förstås som en del av en samhällelig mediestruktur. Nyhetstexternas innehåll kan alltså inte betraktas som fristående från de mediologiska och samhälleliga strukturerna och tolkningen blir central i förståelseprocessen av hur dessa konstruktioner uppstår, verkar och påverkar. Grundvalen är att nyhetstexterna har makt att påverka opinionen och konstruera ”verkligheter” som påverkar hur individer betraktar världen.

Undersökningen och empirin utgår från ett fall och resultatet av analysen strävar inte efter generaliserbara resultat som är möjliga att reduceras till numerära resultat, utan syftar till att skapa insikt och förståelse om hur meningsskapande processer ser ut och vilken betydelse de har för individer och samhället. Problemformuleringarna är utformade för att ge en djupare inblick i PR-processens samröre med media.

3.2. Kritisk diskursanalys som metod

Kritisk diskurs analysens (CDA) synsätt ger den sociala dimensionen av mediernas produktion en icke diskursiv roll och påvisar ett dialektiskt samspel mellan andra diskurser, samt icke diskursiva praktiker som; maktrelationer, institutioner och andra sociala praktiker, där interaktionen och samspelet mellan dessa blir relevant att analysera. Metoden är ett analysverktyg för att undersöka lingvistiskt hur språket inom praktiker hänger ihop med övergripande ideologier kring exempelvis demokratiska frågor, vilka är centralt för vårt problemområde. Analysens styrka är att den undersöker förändringar i samhället och inte enbart har fokus på reproducering av diskursen, samt att den öppnar upp synen på ett föränderligt samhälle som inte är låst i sin position (Fairclough,

2010). Förändringsaspekten är avgörande för hur vi betraktar opinionsprocessen – det är i det offentliga samtalet som olika röster slåss om tolkningsföreträde och det offentliga samtalet har vidare betydelse för förändringar av samhällsstrukturer och hur ideologier befästs eller skapas.

Varje medialt språkbruk/händelse innefattar tre dimensioner, vars interaktion ska analyseras; texten, den diskursiva praktiken och den sociala praktiken (Fairclough, 2010). Den kritiska diskursanalysen belyser strukturen och de symboliska innebörder som finns i det empiriska materialet och vidare analyseras dessa i förhållande till social praktik. Det är dock inte alltid klara gränser av vad som går att räkna in i den sociala praktiken och vad som är diskursivt, men för att analysen ska bli operationaliserbar utefter problemområdet och frågeställningarna, gör vi distinktionen mellan texternas diskursiva praktik och medielogikens och PR- strategiernas premisser som social praktik, men medger att denna särskilnad inte är obestridbar och andra tolkningar kan göra sig gällande i andra analyser. Nyhetsmaterialet kommer att analyseras genom lingvistiska textanalytiska metoder för att nå djupare i texternas innebörd i samband med en utredning av den sociala praktikens synlighet i texterna. Det centrala målet med analysen är att påvisa förbindelserna mellan språkbruk och social praktik (Jørgensen & Phillips 2009) vilket leder oss vidare till den metodologiska ansatsen beskriven i nästa avsnitt.

3.3 Tillvägagångssätt

Analysen påbörjades med en översiktlig läsning av empirin för att skaffa en helhetsbild av materialet och vidare låta materialet vägleda oss i analysen. Enligt, Fairclough (2010) ger texten ledtrådar till tolkning genom koherens av de element som den är uppbyggd av. En övergripande läsning tillåter oss att upptäcka dylika element i ledning av frågeställningarna. Vi ställer frågor till nyhetstexterna som ska undersöka vilka konstruktioner som produceras och undersöker vidare hur den sociala praktiken inverkar på nyhetstexternas utformning.

Forskning bör bedrivas reflexivt och som en pågående process där förändringarna sätter nya ramar för vidare tolkning och analys (Fay, 1996) och genom att ny kunskap tillförs, bidrar det till att ny förståelse och tolkning av materialet uppstår som påverkar vidare analys. Materialet delades således upp mellan de artiklar som var producerade innan den omtalade bordningen och efterföljande artiklar, för att initialt undersöka om Ship to Gaza organisationens pseudoaktion representerats i nyheterna. Vidare bedrevs en jämförelse mellan organisationens egna PR underlag och nyhetstexterna som syftade till att utreda *hur* organisationens aktion fått genomslag och *hur* PR-materialet representerades i empirin. Resultaten av jämförelsen visade vägen för vidare analys som då inriktade sig på de faktorer och ledtrådar som vi uppmärksammat i detta skede. Vi lät den initiala

utredningen och tolkningen styra vidare analysinriktning. Vidare analysarbete inriktade sig på hur de olika parterna och händelsen framställs, för att kunna utläsa eventuellt underliggande meningar i texterna som kan få betydelse för den allmänna opinionen kring ämnet.

I tolkningen och analysen av textmaterialet tillämpas den lingvistiska textanalysen för att påvisa hur texternas innehåll är presenterat och för att synliggöra underliggande meningar. Med stöd av textanalysen fokuserar vi på texternas innebördsaspekt och texternas interpersonella aspekter – vad uttrycks i texten, vilka funktioner har den och vilka reaktioner syftar texten att väcka. Analysen uppmärksammar syntax och ordval, då dessa framför ett bestämt perspektiv på världen, likaså ser vi till metaforer i texterna, då metaforer inrymmer underliggande ideologier. Den lingvistiska analysens utförande kopplas till den sociala praktikens inverkan på medietexterna.

3.4 Avgränsning, urval och empiri

Studien avgränsar sig till att undersöka Ship to Gazarapporteringen 2010 i två av Sveriges största dagstidningar; Dagens Nyheter och Svenska Dagbladet. Pressmedierna Dagens Nyheter och Svenska Dagbladet har valts på grund av deras ledande ställning inom pressmedia och deras stora geografiska spridning, med utgångspunkten att rapporteringsspridningen har betydelse för opinionsbildningsprocessen. Studiens fokus blir medierapporteringen kring denna specifika aktion, som hålls som tillräcklig och relevant utgångspunkt för att undersöka och illustrera medierapporteringens och opinionsbildningens logik och strategier, vilket är analysfokus och därmed en avgränsning kring ämnet. Det förbises dock inte att ämnet debatterats i åtskilliga andra medier som bidrar till att skapa konstruktioner och påverkar opinionsbildningen, men valet motiveras med att rikstidningarnas status bör ge en giltig bild av hur ämnet berörs i stort. Uppsatsen undersöker medieutbudet kring Ship to Gaza aktionen och inte vidare artiklar kring Israel- och Palestinakonflikten i stort, även om aktionen bör betraktas som en del av denna. Däremot, går det inte att förbigå det faktum att mediernas rapportering kring aktionen innehåller hybridartiklar; artiklar som resonerar och gör kopplingar till Israel och Palestinakonflikten, då aktionen är en del av detta större sammanhang.

Svenska Dagbladet och Dagens Nyheter utgår från olika koncerner och har skilda politiska utgångspunkter, vilket även medför att spridningen av läsare blir större sett till politisk utbredning. För en ännu större politisk bredd skulle det vara relevant att hämta material från vänsterorienterade pressen, men uppsatsen bedriver inte en jämförande politisk analys som utgångspunkt för arbetet och då blir inte den politiska höger/vänster skalan centralt analysfokus.

Innehållsmässigt är artiklarna begränsade till nyhetsartiklar och ledare. Valet av ledare och nyhetsartiklar motiveras med att nyheternas status som förmedlare av objektiv fakta blir intressant sett till den diskursteoretiska utgångspunkten som utgår från att nyheterna alltid är en konstruktion av den rådande kulturella och historiska kontexten och som trots sitt anspråk på objektivitet implicit förmedlar olika världssyner. Ledare har en opinionsbildande funktion och en explicit subjektiv ingång i sin förmedling av åsikter. Nyhetsartiklar föregår opinionsbildande artiklar och förser därav dessa med underlag för resonemang och ställningstagande som påvisar vilka diskurser och ideologier som får genomslag i debatten, vilket vi menar är centralt för opinionsprocessens logik och därav betydelsefullt.

Artiklarna är avgränsade mellan perioden 2010-05-27 till 2010-06-30, vilket inringar mediernas hetaste rapportering kring aktionen och medger en strukturerande ram för informationsinsamlandet. Antalet artiklar uppgick till 56 nyhetsartiklar och 7 ledare.

Urvalsförfarandet skedde genom Retriever medietext, med sökordet Ship to Gaza med sektionerna utrikes, världen och ledare.

3.5 Undersökningens validitet

De teorier som används i undersökningen är noggrant utvalda för att ge stöd och förklaring åt de forskningsfrågor som ställts. Hur väl dessa teorier lyckats fångas upp i analysen och tillförlitligheten av empirin, talar för undersökningens validitet. Validiteten syftar alltså på om vi lyckats att genomföra uppsatsens syfte och svara på forskningsfrågorna på ett vetenskapligt sätt. Forskningens kvalitativa och diskursteoretiska ingång har styrt hur forskningsfrågorna är konstruerade och har betydelse för vilka teoretiska utgångspunkter som vi operationaliserade i analysen. Frågeställningarna och problemområde har varit vägledande för hela uppsatsen och styrt vidare teorival och det metodologiska utförandet. Den kritiska diskursanalytiska teoretiska och metodologiska premisser har varit centrala utgångspunkter för undersökningens förhållningssätt och vi har genom det kritiska diskursteoretiska perspektivet utfört en vetenskaplig undersökning som ger en djupare inblick i media och PR- praktikens samröre. Den kvalitativa ingången medför att det är en tolkning gjord av oss och resultaten är inte mätbara eller generaliserbara, på så sätt att identiska resultat skulle uppnås om undersökningen utförts av andra. Däremot är det vår ansats att det i processen ska vara möjligt att tydligt följa våra tankegångar och tolkningar och att vetenskapligheten synliggörs i återknytningen av tolkningarna till vetenskapsteoretiska antaganden.

3.6 Forskningskritik och begränsningar

Kritisk diskursanalys (CDA) ger de mediala texterna en stor roll i att både ingå, reproducera, förändra och skapa diskurser, men tillkännager mottagaren en aktiv tolkande och producerande roll. Individen är inte bara en bärare av diskursen utan en aktiv användare, vilket tolkas som en styrka i metoden, men CDA innefattar en pragmatisk användning av lingvistiska textanalysmetoder och den textanalytiska metoden har begränsningar i att undersöka mottagarperspektivet, även om mottagaren tillkännages en aktiv roll i tolkningsförfarandet. Det finns en kontextuell utgångspunkt i diskursiva textanalyser att koppla textinnehållet till beprövade samhällsliga teorier som ger förståelse för medietexternas påverkansmakt och underliggande budskap i texter bara förstås i relationen till föreställningar utanför texten (Bergström & Boréus 2009). Lingvistiska analyser är adekvata för att lyfta fram det underförstådda i texterna, men att komma åt hur texterna påverkar och uppfattas av publiken kan endast bekräftas med receptionsanalyser. Uppsatsen är begränsad till att undersöka hur organisationens PR-aktion belyses och används i tidningstexterna, dock kan undersökningen inte säga något om hur texterna mottas, annat än att ta stöd av påverkansteorier för en kontextuell förståelse för medietexters roll i det offentliga samtalet.

4. Teori

Teorierna inbegriper mediologiska teorier och påverkansteorier, vilka ger en kontextuell förståelse för nyhetsjournalistiken och opinionsbildningsprocessen, som vi definierar som den sociala praktiken och kan främst kopplas till frågeställningen; *Hur är PR-strategier synliga i texterna och hur påverkar och samspelar dessa med texternas innehåll och utformning?*

Kritisk diskursanalys och den lingvistiska textanalysen ger en bas för diskursbegreppen och de ideologiska dimensionerna av nyhetstexternas innehåll, vilket definieras som den diskursiva praktiken, och kopplas främst till frågeställningen; *Hur framställs de olika parterna och händelsen i tidningstexterna?* Teorierna används för att utreda den övergripande ansatsen som syftar att undersöka vilka ideologier och diskurser som görs gällande i medietexterna.

Analysen inriktar sig, dock på den dialektiska påverkansprocess mellan praktikerna, då det är relationen mellan dessa som skapar mening.

4.1 Mediologik och mediepåverkan

Mediologiken är ett begrepp som syftar på de faktorer och strukturer som spelar in varför en nyhet blir en nyhet. Faktorer är många och där finns en uppsjö av definitioner och teorier som ger

förklaringsmodeller till vad som är relevant att räkna in. Medielogiken kan sammanfattas som mediernas format, arbetsrutiner, arbetslogik och berättartekniker som medierna praktiserar för att fånga sin publik (Hadenius, et al. 2008). Uppsatsen undersöker nyhetstexter och utreder deras innehåll i förhållande till en PR-aktion, därför fokuseras faktorer som ringar in betydelsen av sammanblandningen nyhetstexter och PR.

4.1.1 Nyhetsvärdering

Hvitfelt, professor och forskare i kommunikation och medieforskning (1985) gör en översiktlig sammanställning av de faktorer som inverkar i nyhetsvärderingsprocessen; 1. Händelsen handlar om politik, ekonomi, brott eller olyckor. 2. händelsen är betydelsefull och relevant. 3. händelsen avviker från det normala. 4. händelsen är geografiskt eller kulturellt nära. 5. händelserna är konsonanta med journalisterna och publikens värderingar. 6. handlar om eliter. 7. händelsen framstår som begriplig. 8. händelsen berör enskilda personer. Trots att den har ett antal år på nacken, är sammanställningen fortfarande aktuell och ger en heltäckande bild av olika faktorer som belyses i nyhetsvärderingsforskningen.

Tre övergripande faktorer gällande identifikationens vikt av att en händelse blir en stor nyhet är; förståelse, identifikation och sensation (Hvitfelt, 1985). Förståelsen är en självklarhet, då mottagarna måste uppfatta och förstå nyheten för att den ska få genomslagskraft. Denna faktor innebär att nyhetstexter förenklas för att möta den allmänna publiken. Identifikationsfaktorns främsta uppgift blir att väcka läsarnas uppmärksamhet. Individer identifierar sig lättare med företeelser och människor som känns igen, vilket leder till att samhörighet med nyheten uppstår. Det finns många dimensioner i identifikationsbegreppet varav geografiskt avstånd och kulturellt avstånd spelar in, politisk överensstämmelse etc. Personifiering är också av betydelse när det gäller att underlätta för läsaren att identifiera sig med nyheten - om en nyhet är personifierad med exempelvis en välkänd person så blir ämnet därmed sakorienterat och lättare att ta till sig (Hvitfelt, 1985). Den sensationella effekten blir större ju större aktivitet som visas. Sensation är något ovanligt och oväntat som sker och tidsfaktorn är avgörande då en sensation är något plötsligt, vilket leder till att det blir svårt att tränga igenom nyhetsprocessen efter några dagars publicitet då det som regel inte är en sensation längre.

4.1.2 Agendasetting och agenda building

Agenda settingteorin utformades initialt av McComb och Shaw 1972 och påvisar mediernas stora

inflytande på allmänheten genom att medierna bedriver nyhetsvärdering och utser vad som ska synas genom den mediala agendan (Larsson, 2010). De ämnen som medierna berör och som värderas vara en nyhet, skapar följaktligen till stor del basen för det offentliga samtalet. Vi lever i ett medialiserat samhälle och vår tillgång till världen är till stor del beroende av de mediala kanalerna, vilket talar för vikten att problematisera hur och vilka frågor som får genomslag i media och vilka frågor som inte får genomslag i den massmediala agendan. Vad som blir en aktuell fråga i medierna är i hög grad betingat av de mediologiska strukturerna och agenda buildingteorin gör en vidare koppling mellan hur dessa och påverkansbranschens strategier samspelar. Cobb och Elder (1983), identifierar tre steg i agenda buildingprocessen; utformandet av frågan/ämnet, utvidgning av frågan och frågans ingång i media. I utformningsfasen krävs en händelse som triggar i gång skeendet och hjälper till att definiera och skapa en ämnesbildning, samt någon som konverterar händelsen eller problemet till en publikfråga, vilken vidare ska beröra den allmänna opinionen. Agenda buildingteorin belyser uppkomsten av ämnen utifrån aktörsgruppernas samspel det vill säga, hur olika organisationer och grupper försöker påverka medierna att publicera deras agenda genom olika strategier (Strömbäck, 2005). Det innebär att påverkansforskningen och opinionsbildningsforskningen innefattar fler komponenter i analysen av kommunikationen. För att utreda påverkansprocessen måste undersökningar inkludera hur organisationer, grupper och politiker agerar för att påverka opinionen genom PR- strategier. Centralt för ett publikt genomslag är frågans egenskaper och det symboliska användandet i genomförandet och allmänhetens medvetenhet om frågan är det mest eftersträvansvärda (Cobb & Elder 1983). Grupper och organisationer kan använda symboliska strategier för att appellera till nya anhängare. Exempelvis är det troligare att en konflikt som går att koppla symboliskt till ett historiskt skede har större chanser för ett positivt gensvar hos allmänheten (Cobb & Elder 1983).

4.2 Publika Relationer

Resonemangen är främst hämtade från Larsåke Larssons, utredande av PR i *PR på svenska* (2010). PR och opinionsbildning är centrala begrepp för uppsatsen och begreppen är sammanflätade och innehar ett ömsesidigt förhållande i vår ansats.

En vid definition är att betrakta public relations (PR) som en verksamhet i modern tid som syftar till att skapa ett förhållande till publiken, det vill säga arbetet att skapa och sköta relationer med sin omvärld (Larsson, 2010). Olika vetenskapliga infallsvinklar fokuserar på olika delar av relationsskapandet, exempelvis kan man belysa organisationens roll, på arbetsprocessen eller framträdandets funktioner etc. (Ibid.). Uppsatsens fokus är att undersöka vilka konsekvenser PR

framträdandet har i massmedietexter, men organisationens syften blir även betydelsefulla för vilka PR-strategier som används i processen.

Det finns olika sätt att referera till publiken inom PR forskning. Vi hänvisar till den nordiska traditionen, där man vanligtvis definierar publiken som offentligheten/allmänheten och inte som en specifik målgrupp. När det hänvisas till den allmänna opinionen är det Sveriges breda allmänhet som åsyftas.

En lyckad PR kampanj bygger på att organisationen lyckas bygga upp en bra relation med publiken och att de framstår som trovärdiga, det är nödvändigt om organisationer ska ha möjlighet att styra opinionen till deras fördel och att deras åsikter ska tolkas som trovärdiga. Studien betraktar relationen mellan organisationen och publiken utifrån ett förändrings- och påverkanssyfte och strategierna är instrument att skapa relationen och nå målet. Organisatoriska relationer är uteslutande instrumentella (Larsson, 2010). En dimension i den publika relationen är mellanhanden, medierna, vilka vidarebefordrar organisationens underlag, det vill säga det råder en relation mellan media och organisationen, såväl som den allmänna publiken. Relationen mellan medierna och organisationen kan ha betydelse för det mediala utbudet. Gans listar två centrala aspekter; tillgänglighet och användbarhet, enligt Larsson (2010), som är relevant för relationen mellan journalisterna och organisationen (källan) och som gör det troligare att det blir en nyhet.

4.2.1 Pseudohändelser som PR - strategi

Daniel Boorstin (1968) preciserar pseudohändelser som en företeelse när organisationer strävar för att öka uppmärksamheten kring den egna organisationen och de sakfrågor som prioriteras av denna genom att skapa händelser som ska väcka intresse hos allmänheten. Händelsen karaktäriseras med följande egenskaper. 1. Den är inte spontan utan planerad och arrangerad. 2. Den arrangeras med sikte på att bli omnämnd eller återgiven i massmedia och framgången bedöms utefter vilken utsträckning den omnämns. 3. Relationen till underliggande verklighet är tvetydig. 4. Den är vanligtvis avsedd att vara en självuppfyllande profetia (Boorstin, 1968)

Den allmänna opinionen kan skapas av pseudohändelser genom att de forceras fram för att bli omskrivna (Boorstin, 1968). Ship to Gaza aktionen syftar just till att väcka uppmärksamhet och opinion kring blockaden i Gaza genom att utrusta och föra MS Sofia med förnödenheter till Gaza, samt bereda pressen med förhandsinformation kring detta tilltag. Pseudohändelser präglar relationen mellan massmedia och organisationer och en förutsättning för pseudohändelser är allmänhetens intresse av att erhålla information om vad som sker och medborgare är sällan medvetna om att deras bild av verkligheten domineras av dessa händelser (Boorstin, 1968).

Händelserna är inte spontana utan vill väcka uppmärksamhet genom mediala budskap, vilket betyder att händelsen ofta är konstruerad för att passa de mediala formerna, vilket samspelar med agenda buildingteorin, vilken belyser samspelet mellan massmedier och andra aktörsgrupper, samt framhåller vikten för kommunikationsforskning att inkludera de faktorer som styr organisationers PR – arbete. En pseudoaktion är en strategi som har till syfte att påverka det offentliga samtalet med ändamålet att uppnå handlingsutrymme för organisationens mål och verksamhet. Problematiken kring dylika företeelser att de beskriver en förvanskad bild av verkligheten och de objekt som kopplas till denna. Förutsättningen för att en organisation ska få genomslag för sina idéer och sätta dessa på den mediala agendan är att dessa idéer samspelar med de mediologiska strukturerna och nyhetsvärderingsprinciperna. Nyhetsinsamlande övergår till nyhetsframställning som skapas genom intervjuer, pressreleaser kring pseudoändelser som ”färdigpaketerade” nyheter (Boorstin, 1968).

4.3 Den kritiska diskursanalysens teoretiska premisser

Språket är ett socialt system som speglar, skapar och rekonstruerar samhällsliga föreställningar (Bergström & Boréus 2009) och är vår centrala tillgång till förståelse av världen. Diskurser kan brett förstås som olika bestämda sätt att tala, tänka om och förstå världen och premissen är att det inte finns en objektiv sanning utan verkligheten förstås genom olika språkliga perspektiv.

Diskursanalyser utgår från de strukturalistiska och/eller poststrukturalistiska synsätten vilka betraktar språket som ett system och individen som ett decentraliserad, antiessentiellt subjekt (Jørgensen & Phillips 2009), vilket förenklat innebär att subjektet skapas av och skapar diskurser i dialektiska processer mellan identiteten, jaget och samhällsstrukturerna.

Kritisk diskursanalys innefattar olika teorier och metoder som syftar till att teoretiskt problematisera och undersöka relationerna mellan diskursiv praktik och samhällsutveckling i olika sammanhang och de kritiska diskursanalytiska angreppssätten har vissa gemensamma drag som är centrala för teorierna. Jørgensen och Phillips (2009) ger en tydlig definiering av dessa som är översiktlig. 1. Sociala och kulturella processer har en delvis lingvistisk struktur. Inom diskursiva praktiker sker produktionen och konsumtionen av texter och den är en form av social praktik som bidrar till att konstituera den sociala världen. 2. Diskursen är konstituerande och konstituerad dvs. diskurserna är en form av social praktik som både konstituerar den sociala världen och konstitueras av sociala praktiker i ett dialektiskt förhållande. 3. Språkbruket ska analyseras empiriskt i det sociala sammanhanget därav är de både en teori och en metod. 4. Diskurser verkar ideologiskt. Diskurser bidrar till att skapa och reproducera maktförhållanden i samhället och syftet är att påvisa

maktförhållanden i samhället för att bidra till samhällsförbättring och forskningen är inte neutral i sin ansats att engagera sig i social förändring.

Vi anlitar Faircloughs (2010) kritiska diskursanalys (CDA) i studiet av nyhetstexterna, då den framför en teoretisk och metodologisk modell som medför en strukturerande utgångspunkt i studiet för det massmediematerial. Modellen framhåller att den kommunikativa händelsen (texten) ska analyseras utifrån tre nivåer i syfte att komma åt den dialektiska process mellan dessa som inverkar i skapandet av diskurser och ideologier; den textuella nivån, den kontextuella nivån och utifrån en makronivå, vilka alla samspelar i en process av att skapa betydelser (Fairclough 2010). Diskursen är både konstituerande, konstituerad och en relationell, dialektisk process som ger dessa komplexa relationer och dialektiska förhållande dess mening och meningsskapande (Fairclough, 2010). Den språkliga händelsen ska analyseras empiriskt i det sociala sammanhanget, därav är lingvistisk textanalys en del av det teoretiska paketet, men denna måste förbindas med tvärvetenskapliga perspektiv för att bedriva en kontextuell förståelse för hur texterna påverkas och inverkar i ett samhälleligt perspektiv. De tvärvetenskapliga perspektiv som texten förbinds med är de mediologiska strukturerna och PR- och påverkansteorier i syfte att undersöka hur diskurser skapas och återskapas inom denna dialektiska process. Synsättet sätter samband mellan hur vi diskursivt uppfattar världen och sociala processer och menar vidare att diskursernas världsbilder leder till reella handlingar, som betyder att diskurser får handlingskonsekvenser utanför det språkliga (Fairclough, 2010). Denna utgångspunkt blir central för hur mediernas texter betraktas; de diskurser som företräds i de mediala texterna har betydelse för läsarnas uppfattning av världen och hur dessa vidare agerar i frågan, vilket har vidare betydelse problematiseringen av PR-praktikens roll i samhällets demokratiska process.

4.3.1 Ideologibegreppet

CDA antar ett kritiskt förhållningssätt, vilket förenklat, menar att forskningen bedriver samhällsstudier som syftar till att synliggöra ojämlika maktstrukturer i samhället för att bidra till positiv förändring och hävdar att diskursiva praktiker kan bidra till att skapa ojämlika maktförhållanden (Jørgensen & Phillips 2009). CDA undersöker orsaksförhållanden mellan diskursiva praktiker, texter och sociala/kulturella processer och menar vidare att dessa frambringas av maktrelationer och maktkamper vars effekter blir ideologiska (Fairclough 2010). Ideologier kan betraktas som tankekonstruktioner som präglas av en kontinuitet av olika idéer och ideologin kan då betraktas som samlingar av idéer som rör vårt samhälle.

Tingstens ideologidefinition presenterad av Bergström och Boréus (2009), klarlägger tre element som ingår i en ideologi, vilka anlitas för att utreda de ideologiska strömningarna i nyheterna. Det första elementet är att det finns grundläggande värdepremisser i samhället, det vill säga, det råder en viss syn på exempelvis rättvisa eller kunskap som är ideologiskt betingat. Den andra komponenten är verklighetsomdömen i en ideologis faktiska och inbördes logiska påstående om de olika förhållanden och företeelserna som pågår i samhället. Den tredje faktorn är att ideologier ger rekommendationer av vikt som ofta leder till handling. Dessa tre element sammanfattar ett system som kan gå under benämningen "samhällsåskådning" (ibid.). Ideologidefinitionen samspelar med studiens kritiskt diskursiva inriktning som utgår från att rådande samhällsåskådningars ideologiska grund ska granskas och utsättas för prövning för att komma åt hur de formar ramar kring vad som anses "naturliga" åskådningar

Interdiskursivitet och intertextualitet syftar till att texter och diskurser alltid står i relation till redan existerande händelser och det är omöjligt att börja om från början – språket och diskurser som används är på förhand fyllt med betydelser. Studien undersöker hur PR-processens samröre med medietexterna reproducerar betydelser genom intertextualitetens logik – från PR till nyhet. Genom att använda existerande diskurser på nya sätt skapas förändring och nya betydelser, men ideologier och maktrelationer sätter ramarna för olika aktörers tillträde till olika diskurser (Jørgensen & Phillips 2009) och intertextualiteten bidrar då till att vidmakthålla rådande ideologier. Därav blir det relevant att undersöka hur intertextualiteten verkar i förhållandet mellan nyhetstexter och PR-material och vilka ideologier som styr samspelet och reproduceras genom detsamma. Ideologier är både en del av de övergripande språkliga strukturerna, som en del av texthändelsens kontextuella praktik (Fairclough, 2010). Det betyder att ideologierna framförs genom nyhetstexternas lingvistiska uppbyggnad i relation med den sociala praktikens förutsättningar.

4.4 Lingvistisk teori

Den lingvistiska teoribildningen och dess verktygslåda är omfattande och där finns ett uppslag av tillhörande metoder för att bedriva analysen, vilka i varierande grad kräver kunskap i lingvistik. Göran Bergström och Kristina Boréus (2009) sammanfattar och erbjuder ett teoretiskt underlag som är tillräckligt och relevant för vår analys. I *Textens mening och makt* (Bergström & Boréus, 2009) belyser författarna vilken effekt ordval har i texter och att de beroende på användning visar på underliggande meningar och ideologier.

Den lingvistiska teorin utgår ifrån att språket är sammanvävt och bundet till vår uppfattning av världen och vice versa (Bergström & Boréus, 2009). Det innebär att språkanvändningen förstås enligt lingvistikens som uppfattningar som både reflekterar och influerar våra världsbilder.

Lingvistikens grunder fokuserar på metoder för att lingvistiskt analysera textsyntaxen. Kritisk lingvistik undersöker syntax och ord och ordval i en texter, då effekterna av de språkliga valen är mer eller mindre uppenbara, men kan visa på underliggande perspektiv. Undersökningen av hur ord används i samband med andra ord, samt den lexikala betydelsen är relevant för att nå djupare in i texternas innebörder och kan berätta mer än endast textens argumenterande nivå (ibid). Man kan följaktligen inte bara utgå ifrån nyhetsrapporteringen argumenterande nivå för att komma åt inbäddade ideologier, utan bör undersöka hur texterna kommunicerar implicit, genom att synliggöra ordens lexikala betydelse.

Genom att undersöka olika meningsuppbyggnader och ordval i en text går det att finna bakomliggande strukturer som påverkar och styr läsarna åt bestämda håll. Analysen utreder lingvistiskt hur syntaxens perspektiv beskriver skeenden genom olika grammatiska val att framföra texten. Analysens grundpelare är hur omständigheter, deltagare och processer framställs genom val av specifika ord, metaforiska begrepp eller hur meningarna är konstruerade i texterna (Bergström & Boréus, 2009)

4.4.1 Metaforer

Lingvistiska uttryck är behållare av mening och metaforen och metonymen är en kanal som talar för att ord och meningar uttrycker något i sig själv (Lakoff & Johnson, 2003). Metaforen karaktäriseras av att den beskriver något i termer av något som det inte är dvs. metaforen överför en viss betydelse från ett område till ett annat (Bergström & Boréus 2009) Metaforer är aldrig oskyldiga, utan beskriver en bestämd världssyn och metaforer är kognitiva verktyg som både omedvetet och medvetet används för att förstå och tolka vår värld. Metaforer belyser särskilda fenomen som pågår i världen, på samma gång som de dölja andra, vilket medför påverkan av tankebanorna i en bestämd riktning (Lakoff & Johnson, 2003). Användning av metaforer förekommer ofta i syfte att förstärka ett känsloläge. Det innebär att när ett ord eller händelse medvetet byts ut till en metafor eller en så kallad stilfigur, görs detta med syfte att öka intressefaktorn, skapa en känsla eller framhäva vissa egenskaper (Bergström & Boréus 2009). Lakoff & Johnson (2003) undersöker främst inaktiva metaforer som består ofta av etablerade, konventionella uttryck, vilka blir relevanta då innebörden av metaforen oftast överförs genom en undermedveten kognitiv process, utan att en aktiv reflektion sker. Därför ges inte mottagaren/användaren samma möjlighet uppfatta styrningen av innehållet.

Den lingvistiska teorin undersöker de metaforer som finns oreflekterat i texter, med utgångspunkten att de uppvisar en avspeglning av en bestämd världsuppfattning. Genom att undersöka metaforers och metonymers innebörder är det möjligt att nå underliggande ideologier och rådande diskurser som förekommer i texterna (Lakoff & Johnson 2003).

5. Analys

Analysen kommer att presenteras under teman som ringar in de värdeladdade fenomen som är av relevans för våra frågeställningar. Under varje tema presenteras analysen med exempel från empirin. Frågeställningarna kommer att styra analysens disposition för att skapa en översiktlighet och för att läsaren ska följa våra tankegångar. Undersökningens grundläggande syfte att utreda vilka ideologier och diskurser som produceras och reproduceras genom nyhetstexterna och vidare problematisera dessa i förhållande till opinionsprocessen och ur ett demokratiskt perspektiv är genomgående i analysens alla teman.

Frågan *Hur är PR-strategier synliga i texterna och hur påverkar och samspelar de med nyhetstexternas innehåll och utformning*, syftar till att utreda den sociala praktiken, det vill säga PR-praktikens och mediologikens, inverkan på nyhetstexternas innehåll, men sammankopplas och presenteras vidare med det övergripande syftet att utreda vilka diskurser och ideologier som uppstår genom den sociala praktikens och den diskursiva praktikens dialektiska samspel. Denna fråga kommer att utredas under avsnittet 5.1 och dess underavsnitt.

Frågan *Hur framställs parterna och händelsen i tidningstexterna*, undersöker parternas olika roller och händelsens framställningar i texterna. Vilka diskurser och ideologier som rör framställningarna kan få vidare verkan hur de betraktas och skapa reella verkningar för hur det offentliga samtalet rör dessa. Denna fråga utreds under 5.2 och dess underavsnitt.

Analysen inriktar sig dock på den dialektiska påverkansprocess mellan den sociala och den diskursiva praktiken, då det är relationen mellan dessa som skapar mening (Fairclough, 2010). Analysen är både deskriptiv och tolkande i sin karaktär.

5.1 Hur är PR-strategier synliga i texterna och hur påverkar och samspelar de med nyhetstexternas innehåll och utformning?

5.1.1 Pseudoaktioner som nyheter

Under det här avsnittet undersöks hur Ship to Gaza organisationens PR – material fått genomslag som nyheter, i artiklar som är producerade innan och kring den omtalade bordningen av Israel, för att utreda den sociala praktikens roll i konstruerandet och rekonstruerandet av diskurser och ideologier i nyhetstexterna. Artiklarna som analyseras är de artiklar som klart tydliggör organisationens avsikter med resan, de som innehåller information om organisationens syften och deltagare, för att de bekräftar pseudohändelsens genomslag i media, vilket är studiens centrala fokus. Faktum är att alla artiklar som producerades innan våldshändelsen 2010- 05- 31 (vilken har ett eget nyhetsvärde) talar för pseudohändelsens PR- genomslag. Det är egentligen inte så mycket en nyhetsrapportering som en nyhetsframställning, vilken skapas genom intervjuer, pressreleaser som konstruerar pseudoändelser som ”färdigpaketerade” nyheter, i enlighet med Boorstins (1968) definition av pseudohändelser.

Ship to Gaza organisationen avsåg att segla ett fartyg med humanitärt bistånd från Norden till Gaza, vilket gick att utläsa på deras hemsida, samt informationen om organisationen syfte, mål, struktur fanns att tillgå. Organisationen hade innan våldshändelsen i samband med bordningen gjort media uppmärksamma genom pressmeddelanden på aktionen och dess syfte att skapa opinion.

Artiklarna som redovisas är exempel på artiklar som på liknande vis använt sig av Ship to Gazas nyhetsmaterial, vilket talar för att organisationens PR-arbete har fått genomslag i media. Påverkansprocessen bekräftas just genom att PR-material tas in i nyhetsrapporteringen. En DN - artikels innehåll jämförs nedan med informationstexter som finns på Ship to Gazas hemsida, för att ge exempel på hur organisationens PR-material används som nyhetsunderlag.

Ship to Gaza i Sverige är en partipolitisk och religiöst oberoende ideell förening som verkar för ökad respekt för mänskliga rättigheter och folkrätten (DN 2010-05-28)

Ship to Gaza är en partipolitiskt och religiöst oberoende ideell förening som består av personer och organisationer som vill verka för en ökad respekt för de mänskliga rättigheterna och den allmänna folkrätten (<http://shiptogaza.se>)

Exemplet ger ett klart belägg på manifest intertextualitet, som syftar till texter som uppenbart bygger på andra texter (Jørgensen & Phillips, 2009), det vill säga, intertextualiteten reproducerar tankegångar och diskurser genom att texterna upprepar sig. Genom att nyhetstexterna marknadsför aktionen med organisationens definitioner, blir det organisationens syften som reproduceras, argumenterar detta för.

Analysen och tolkningen av materialet påvisar att det uppstod en gemensam historia som presenterades genom medierna, både genom intertextualitet, samt det faktum att pseudoaktionen skapade egna händelser och verkligheter för att passa mediernas nyhetsbehov för att uppbringa allmänhetens uppmärksamhet kring sina egna syften. En händelse utformades – pseudoaktionen, i syfte att skapa en fråga att ta ställning till och nyhetsmediet hjälpte till att konvertera händelsen till en publikfråga, som vidare skulle beröra opinionen, vilket överensstämmer Cobb och Elders (1983) initiala steg i agenda buildingprocessen.

Enligt Boorstin (1968), skapar pseudohändelser gemensamma samtalsämnen som blir beviset på att man är informerad. De appellerar till individens behov att hålla sig uppdaterad och kunnig inom ett område och nyhetsförmedlingen innehar denna informativa roll i samhället. Pseudohändelsen har en intresseskapande funktion, men relationen mellan realiteten och händelsens historia är inte alltid självklar (Boorstin, 1968), vilket betyder att läsaren får ta del av organisationens styrda bild av realiteten. Nyhetsartiklarnas sammanblandning med PR- material kan förklaras med hänvisning till Larsson (2010) som i sin relaterade studie, *Opinionsmakarna*, menar att fördefinierat utomredaktionellt PR- material utformas ofta på så vis att det passar det mediala formatet och att opinionsmakarnas mediestrategier infiltrerar medierna

Agenda settingteorin framhåller att det är den mediala agendan som styr det offentliga samtalet. Ship to Gazaaktionen påverkar nyhetsutbudet genom PR-arbetets synlighet i nyhetstexterna och det faktum att själva händelsen presenteras som en faktisk nyhet i medierna, med eller utan direkta ord från organisationens PR- material argumenterar för att nyhetstexterna blir ett opinionsbildande instrument för organisationens syften. Den opinionsbildande verksamheten har som syfte att påverka de idémässiga underlagen för samhällets beslutsfattande, enligt Larsson (2010). Pseudohändelsernas syntetiska fakta påverkar människor indirekt genom att förse dem med ”verklighetsunderlag” med vars hjälp de ska kunna ta ställning (Boorstin 1968).

Pseudohändelsernas logik samspelar med den alltmer marknadsstyrda nyhetsproduktionens krav att producera nyheter i ett mediasamhälle där synlighet är av stor betydelse för opinionsbildning (jfr Larsson, 2010). Genom pseudohändelser skapas en win – win situation för både medierna och PR-praktikerna. Möjligheten för organisationer att konstruera händelser så att de kvalificerar sig som nyheter gör att hälften blir vunnet för organisationernas påverkanssyfte på samma gång som tidningarnas nyhetsbehov mäts, vilket kan stå som förklaring till varför nyhetsförmedlingen okritiskt rapporterade händelsen.

Ur ett demokratiskt perspektiv blir det problematiskt med pseudoaktioner, då nyhetsförmedling har krav på att förhålla sig oberoende och objektiva, men genom att nyhetsinnehållet är baserat på

underlag från Ship to Gazas hemsida och det faktum att aktionen är en konstruerad händelse gör att innehållet inte är klart oberoende. Vidare presenteras inte alltid en synlig koppling i artiklarna varifrån informationen är hämtad, vilket innebär att processen inte garanterar transparens och läsaren vet inte att informationen kommer ifrån organisationens PR- material, vilket motsäger de pressetiska kraven. Larssons studie *Opinionsmakarna* (2005) visade på att journalister hade svårigheter att uppfatta den bakomliggande styrningen av nyheter, eller att de bortsåg från den påverkan och därav undvek att blottlägga materialets ursprung, endera kan stå som bidragande orsak.

5.1.2 Pseudoaktionens betydelseöverföring

Som påvisat ovan är Ship to Gaza organisationens röst med och styr nyhetsinformationens innehåll genom pseudoaktionens logik och därför är det relevant att undersöka vilka betydelser som konstrueras genom denna sammanblandning av medie- och PR-innehåll. Analysen koncentreras till att undersöka de centrala ord och begrepp som överförs från organisationens PR- texter och som sammankopplas med organisationens identitet och syften. Ords betydelser i kontexten kan visa på underliggande perspektiv och ideologier än om man endast ser till textens argumentation och explicita beskrivningar (Bergström & Boréus, 2009). Nedanstående axplock av citat från både organisationens material och tidningstexterna, visar liksom citaten i ovanstående avsnitt, att organisationens egna framställningar synliggörs i nyheterna.

Free Gaza Movement är ett internationellt människorättsnätverk som sedan 2006 försöker bryta Gazas isolering och Israels blockad /.../ Svenska Ship to Gaza ingår som självständig aktör i Free Gaza movement (DN, 2010-06-03)

Det här är en fredlig aktion /.../ (DN, 2010-05-27)

/.../ Frihetsflottan /.../ (Svd 2010-06-04)

/.../ ideell förening som verkar för ökad respekt för mänskliga rättigheter och folkrätten (DN 2010-05-28)

Ship to Gaza är en ideell och fredlig solidaritetshandling från människa till människa. (<http://shiptogaza.se>)

/.../ grundval av folkrätten genom en fredlig aktion och opinionsbildning bryta blockaden mot Gaza (<http://www.shiptogaza.se>)

Ship to Gaza framställer sig som en aktad förening, utan bakomliggande vinstsyften som existerar för att hjälpa världen med mänskliga rättighetssystem i sitt presentationsmaterial. Orden ideell, mänskliga rättigheter, folkrätten, humanitär, människorättsnätverk, fredlig används både i Ship to Gazas eget material, liksom i artiklarna i samband med framställningar av organisationen. Nämda begrepp och ord framför och argumenterar för en frihets- och rättighetsdiskurs. Diskursbegreppet kan brett förklaras som bestämda sätt att tala och förstå världen (Jørgensen & Phillips, 2009). Utefter ett diskursteoretiskt synsätt leder språket och tankarna till reella handlingar och till spelregler för hur man bör förhålla sig till organisationens syften. Diskursen leder tankarna kring organisationen i en bestämd riktning och vi menar att frihets- och mänskliga rättighetsanspråk är positiva och tungt vägande syften, som få människor skulle motsätta sig. Vi tar stöd av ideologibegreppets inbegripande av grundläggande värdepremisser (Bergström & Boréus 2009) och argumenterar för att detta talar för att det råder en djupare ideologisk hållning kring synen på ideella organisationer som altruistiska och moraliska enheter. Följden blir att organisationens framställningar går hand i hand med de värdepremisser om frihet och rättvisa som finns i samhället, vilket kan få vidare konsekvenser på hur organisationens agerande mottas. Sett till tidigare resonemang blir konsekvensen av dessa framställningar och betydelseöverföringar från PR – strategin att andra åsikter kring konflikten kan bli betraktade som motsättningar till rättviseideologin om de antar en motstridig syn av konflikten, även om de i lika stor utsträckning värnar om frihet - och människorätten.

Genom att tidningarna belyser aktionen med Ship to Gazaorganisationens egna positivt konnoterade innebörder, kan det leda till ökade sympatier från läsarna, då den ideologiskt värderande synen genomsyrar Ship to Gaza-organisationens identitet och syften i nyhetsframställningarna. Konklusionen blir att PR- aktionen tillsammans med media skapar en ideologisk plattform för Ship to Gaza att agera inom, där organisationen kan skapa support för sitt opinionssyfte. Ship to Gaza aktionen och dess avsikter blir svårare att bedöma som något negativt om medietexterna redan konstruerat en positiv roll, vilket kan vara en av förklaringarna till varför följande rapportering i artiklarna kring aktionen bedriver en överlag positiv rapportering kring Ship To Gaza-organisationen och en mer negativ hållning gentemot Israels agerande i densamma.

5.1.3 Betydelsen av pseudoaktionens förespråkare

Påverkan kan ske genom exempelvis alliansstrategier och de mediologiska strukturerna och dramaturgin öppnar för utomredaktionellt material som passar formatet. Om trovärdiga kändisar eller organisationer med samvetsstatus uttalar sig i en fråga, är det troligare att detta får medialt utrymme (Larsson 2005).

Här finns även bland andra konstnären Dror Feiler, författaren Henning Mankell och riksdagsledamoten Mehmet Kaplanc (MP). (DN 2010-05-27)

Dror Feiler, som befinner sig ombord på det svenska fartyget Sofia berättade för DN.se att de har befäst fartyget för att göra det svårt för israelisk militär att ta sig ombord. (DN 2010-05-31)

Mattias Gardell, initiativtagare till Ship to Gaza. Professor i religionshistoria (SvD 2010-06-02)

”det var ett misstag att skicka soldater mot en humanitär hjälpsändning, att Israels reaktion var oproportionerlig och inte borde förekomma i ett civiliserat samhälle”- Mario Vargas Llosa (SvD 2010-06-04)

/.../ Bland aktivisterna fanns Nobelpristagaren Mairead Corrigan Maguire /.../ (DN 2010-06-08)

Ship to Gaza organisationen och aktionen innefattar en mängd olika kändisar och/eller individer med statustyngda namn, vilket kan förklaras med att pseudohändelsernas deltagare väljs ut på grund av deras nyhetsvärde (Boorstin, 1968). Kända och namnkunniga individer används ofta som attraktion i olika reklamer och PR – kampanjer och anlitaandet av kända personer genererar större möjlighet att komma till tals i media. Vidare syftar det till att skapa starkare support och trovärdighet, då personifiering och igenkänning av nyheterna är övergripande faktorer i nyhetsvärderingsprocessen, enligt Hvitfeldts (1985) sammanställning. Relationen mellan organisationen och media pekar på faktorerna tillgänglighet och trovärdighet (Larsson 2010). Förespråkarna gör sig tillgängliga för att propagera för Ship to Gazas syften och deras status är att betrakta som trovärdig. Ovan redovisade exempel på namnkunniga personer som uppvisas i nyhetsartiklarna och är kopplade till aktionen Freedom Flotilla som Ship to Gaza ingår i. Det kan föreligga en PR-strategi bakom val av följeslagare på konvojerna. Dock går det inte att påvisa att det enbart är i kampanjsyfte som de kända personerna är delaktiga, men genom att agera som frontfigurer eller talespersoner för organisationen blir de en del av opinionsbildningens strategier. I Nords och Strömbäcks relaterade studie (2005) problematiseras källornas roll och de menar att källor som medierna upplever som förtroendeingivande har ett försteg framför andra, på samma sätt som källor vilkas information medierna har haft nytta av tidigare (Nord, Strömbäck, 2005). Aktionsförespråkarnas status och det faktum att många av dem figurerat i media tidigare talar för att ett mediegenomslag var mer troligt, än i andra fall. Vem som kommer till tals och vilka agenter som texterna ger utrymme har betydelse – om en nyhet handlar om igenkännbara individer är det större chans att nyheten blir ansedd att vara en nyhet och nyheter som rör eliter är troligare att publiceras

(Hvitfelt, 1985). Organisationens syfte är att sprida sitt budskap och väcka opinion, enligt egen utsaga, och med ovan resonemang identifierar vi det som en PR- strategi.

Nedanstående artikel exemplifierar hur nyhetstexterna presenterar och framhåller förespråkarna för organisationen yrken och titlar.

*/.../ Mehmet Kaplan, riksdagsledamot (MP), tidigare talesman Sveriges muslimska råd. Dror Feiler, initiativtagare och språkrör för Ship to Gaza. Konstnär, musiker. Henry Ascher, barnläkare, forskare. Medlem i Judar för Israelisk Fred. Saman Ali, styrelsemedlem och kassör i Ship to Gaza. Mattias Gardell, initiativtagare till Ship to Gaza. Professor i religionshistoria. Edda Manga, disputerad i idéhistoria, föreläsare, debattör. Kimberly Soto Aguayo, Palestinagrupperna Sverige. Ulf Carmesund, teolog, internationell sekreterare i Broderskapsrörelsen. Viktoria Strand, överläkare, medlem i Appell Gaza. Amil Sarsour, ordförande i Samarbetsorganisationen för invandrare i Uppsala. **Henning Mankell**, författare, dramatiker, teaterchef. (SvD 2010-06-02)*

Förespråkarnas titel, yrke eller utnämning nämns i samband med dessa i artiklarna och det är överlag yrken och bedrifter som går att koppla till kulturella och intellektuella områden. Exempel ges ovan på hur artiklarnas utformning lägger vikt vid dylik redovisning. Vi argumenterar för att redovisningen av professionerna och betydelsen av dessa talar för en rådande kunskapsideologi. Ideologier kan betraktas som en samling idéer, vilka rör vår syn på samhället och är konstruktioner som präglas av kontinuitet och som blir naturliga eller automatiserade (Fairclough 2010). Kunskap, utbildning och intellektuella professioner betraktar vi som komponenter i ideologin kring vetenskaplig och intellektuell kunskap, vilken har en dominerande ställning i samhället i synen på dennes förmåga och rätt att framställa fasta sanningsanspråk. Ideologin, enligt Tingsten (Bergström & Boréus 2009) fastställer genom faktiska och logiska påståenden olika förhållanden och företeelser i samhället och genom detta skapas rekommendationer av vikt. Det argumenterar för, menar vi, att betydelsen av förespråkarnas framställning i texterna väger tungt och det faller sig svårare att motsätta sig pseudoaktionens legitimitet och dess kommunicerade bild av sanning, då den framförs inom och representerar rådande ideologier kring sannings- och kunskapsregimer.

5.1.4 Pseudoaktionsförespråkarnas åsikter i nyheterna

Nyheterna lägger stort fokus på att redovisa hur de olika kända personerna uppfattar händelsen, som en del av nyhetsutbudet, och deras åsikter kring konflikten får stort utrymme. Pseudoaktionens

logik är att nyhetsrapporteringen beblandas med fördefinierat material och intervjuer, det vill säga, nyheterna är både konstruerade nyhetsframställningar och nyhetsrapporteringar.

/.../ Vargas Llosa kan inte låta bli att jämföra med sanktionerna mot Kuba – De var ett skämt jämfört med vad vi ser här- Mario Vargas Llosa (SvD 2010-06-04)

Läget är ganska allvarligt för många som sitter där, framför allt för dem med arabisk bakgrund. De blev väldigt illa behandlade. Jag såg med egna ögon människor som blev slagna oerhört mycket när vi väl hade kommit i land och skulle förhöras för våra påstådda brott- Henning Mankell (SvD 2010-06-03)

-Jag fick lite stryk, men det är inte så farligt. Det farliga är den hjärntvätt det israeliska folket utsätts för.- Dror Feiler .(SvD 2010-06-10)

DN.se talade också med Henning Mankell som då gick vakt på Sofia:

- Jag vill visa att solidaritet också är en aktiv handling, säger han på en mycket dålig telefonledning. Palestiniernas situation påminner mycket om det de svarta i Sydafrika upplevde under aparheidtiden . (DN 2010-06-31)

Exemplen ovan visar hur förespråkarnas åsikter får plats i nyhetsrapporteringen och även om åsikterna framförs som individuella uttalanden, är det ett faktum att de ges utrymme i nyhetstexterna och bidrar därmed att propagera för organisationens synsätt av konflikten. Ur ett kritiskt diskursanalytiskt perspektiv blir det i textens förutsättningar, de lexikala innebörderna och sammanhanget som det inryms diskurser och ideologier (Fairclough, 2010). Utifrån det synsättet kan man resonera att betydelsen egentligen inte är kopplad till att det är enskilda personernas uttalanden, utan betydelsen går att finna i sammanhanget och innebörderna i nyhetstexternas innehåll. Som utrett i avsnittet ovan blir betydelserna av uttalanden kopplade och förstärkta av ett rådande kunskapsideal, då personerna som uttalar sig främst ingår i vad man kan benämna intellektuell elit. Vidare är det av betydelse vilka aktörer som beskrivs som fysisk handlande och påverkande och vilkas verbala handlingar som väljs att berättas, då det reflekterar samhälleliga föreställningar och ideologier (Bergström & Boréus 2009). Det är Ship to Gaza organisationens språkrör som innehar den handlande rollen gällandes vem som ges utrymme och rätt att uttala sig om konflikten, vilket speglar en värderande syn på vilka som får komma till tals i samhället. Den intellektuella eliten och tillika kändisar är snarare att få medieutrymme och vad de säger ges stor vikt. Dessutom är personifieringen av artikelinnehållet också av betydelse, för om en nyhet är personifierad med exempelvis en välkänd person, blir ämnet därmed sakorienterat och lättare att ta till sig (Hvitfelt, 1985).

Agenda buildingteorin, belyser vikten av att klarlägga hur organisationer agerar för att påverka opinionen genom olika påverkansstrategier. Artiklarnas fokus på att redovisa organisationens kända talespersoner, identifierar vi som en lyckad PR-strategi, där användningen av kända förespråkare medgivits utrymme i nyhetsutbudet, som troligen inte vore fallet, om deltagarna var okända för media, sett till nyhetsvärderingsfaktorerna.

Som vi utläser av empirin, är det främst röster från organisationens sida som ges handlingsutrymme. Konsekvensen blir att det framförs en dominerande bild av skeendet, utifrån organisationens perspektiv. Det innebär att rapporteringen ger en ensidig version av en komplex situation som kan få betydelse för opinionsbildningsprocessen i samhället, vilket är problematiskt utifrån de pressetiska kraven om att nyhetsjournalistik ska förhålla sig objektivt och opartiskt (Weibull et al. 2008). Rapporteringen blir av det inte förenlig med de pressetiska kraven, men förenlig med organisationens syften att påverka opinionen att anamma deras åsikter och vi ser att praktikernas sammanblandning krockar sett till samhällsuppdrag.

Detta leder vidare till betydelsen av att problematisera vilka åsikter som framförs genom val av ord och metaforiska begrepp som redovisas i uttalanden, då de visar på en bestämd världssyn.

Aktivisternas handlingar beskrivs med ord som humanitära och solidariska, vilket påvisar en ideologiskt värderande syn av deras egna handlingar som samspekar med värdepremisser om frihet och rättvisa som finns i samhället. Israels jämförelse med apartheidregimen, medför en åsiktsöverföring som styr tankegångarna från en annan och olik händelse för att skapa en bestämd uppfattning av situationen. Vi tolkar att denna jämförelse syftar till att skapa en förminskande mening om Israels roll som demokratisk stat, vilket vidare styr hur dess roll i konflikten betraktas. Detta baserar vi på att apartheidbegreppet motsätter sig det demokratiska synsättet som råder i västvärlden, den dominerade västerländska ideologin kring hur statskick och mänskliga värderingar bör praktiseras. Det förmedlas en bild av Israel som odemokratisk som argumenterar för antagandet att en odemokratisk stat inte går att förhandla med, utefter demokratiska premisser.

Metaforer är en avspegling av en bestämd världsuppfattning och säger någonting om de underliggande ideologierna (Lakoff & Johnsson, 2003) och det metaforiska begreppet hjärntvätt framhåller en bild av det israeliska systemet som diktatoriskt och propagandastyrkt, då hjärntvättsbegreppet går att koppla till propagandaprocessens tankevåld av oskyldiga. Genom att nyhetstexterna presenterar dessa liknelser så framhåller nyheterna både implicita och explicita värderingar kring parternas roll i konflikten, vilket argumenterar för en syn av parterna som ”de goda och de onda” och konsekvensen blir att läsaren presenteras en bild som visar hur denna ska förhålla sig till parterna utefter denna värderande uppdelning. Pseudohändelsens egenskap är att

vara lättbegriplig för att öka intresset och förståeligheten för publiken (Boorstin, 1968), vilket sammanfaller med att artiklars nyhetsvärde är avhängigt på att händelser och förhållande beskrivs tillräckligt enkelt i relation till tidningens läsare (Hvitfelt, 1985). Förenklingen innebär att det inte finns för många argument och nyanseringar i texten, vilket kan förklara den genomgående ensidiga strukturen av att artiklarna främst ger organisationens åsikter utrymme.

5.1.5 Slutsats

Analysen påvisar att pseudoaktionen har fått genomslag i medias nyhetsrapportering och att mediebildens domineras av organisationens diskurser och synsätt. Organisationens egna ord att beskriva sig själv och actionen används i nyhetstexterna och det faktum att actionen initialt är presenterad som en faktisk nyhet svarar på hur PR-strategin är synlig i nyhetstexterna.

Undersökningen visar att pseudoaktionens logik och strategier som att bereda media med ”färdigpaketerade” nyheter i form av själva actionen, genom pressmaterial och genom att använda sig av namnkunniga individer som språkrör bidrar till att forma nyhetsutbudet.

Inledningsvis i arbetet beskrev vi konflikten bestående av många lager och olika nätverk av intressegrupper som strider om tolkningsföreträde med politiska, religiösa, etniska, historiska och kulturella implikationer, vilka alla bidrar till konfliktens komplexitet. Mot denna bakgrund och med stöd av ovannämnda teorier, samt det faktum att actionen beretts stort medialt utrymme, är det problematiskt att nyhetsrapporteringen framför främst en parts röst i det offentliga samtalet.

En central utgångspunkt i diskursiva studier är förutsättningen att diskurser har reella konsekvenser i samhället (Fairclough 2010). I exempelcitaten ovan framställs organisationen Ship to Gaza på ett bestämt vis som vi menar kan få reella verkningar kring rapportering kring konflikten och vidare konsekvenser för det offentliga samtalet och opinionsbildningen kring ämnet.

5.2 Hur framställs händelsen och parterna i tidningstexterna?

5.2.1 Den ”goda” och den ”onda”

Artiklarna som behandlas i detta avsnitt berör hur händelseframställningen framhåller parternas olika roller. Artiklarna handlar om bordningen och våldshändelsen som skedde 2010-05-31 på internationellt vatten utanför Cypern. Ship to Gaza-organisationens avsikt var att leverera förnödenheten till civilbefolkningen i Gaza via Gazas hamn med syfte att bryta blockaden, enligt egen utsago (www.shiptogaza.se). Israels avsikt med bordningen av Freedom Flottilla var att de ville undersöka om konvojen skulle föra in vapen eller aktivister i Gaza. De krävde att konvojen

skulle gå in i Israelisk hamn för inspektion av varorna och godkända varor skulle vidare transporteras till Gaza under överinseende av Free Gaza Movements.

Vår frågeställning som berör hur parterna framställs i konflikten ligger till grund för nedanstående analys. Vikten av en viss framställning har betydelse för opinionsbildningsprocessen. Om parternas framställning färgas ideologiskt, ger det underförstådda rekommendationer av hur man ska förhålla sig till deras syften. Diskurser strider om tolkningsföreträdet i samhället och visar på vilka ideologier som är rådande, vilket får betydelse för opinionsbildningsprocessen i den allmänna debatten. Orsaksförhållanden mellan diskursiva praktiker, texter och sociala/kulturella processer frambringas av maktrelationer och maktkamper vars effekter blir ideologiska (Fairclough, 2010).

Nedan presenteras exempel på hur parten Israel styckvis framställs i nyhetsutbudet.

.../israeliska våldet/.../ (SVD 2010-06-02), .../ Israels reaktion/.../ (Svd 2010-06-04),

.../ sköt Israel ihjäl /.../ (SD 2010-06-08)

Den flitigt använda stilfiguren metonymen i medietexter är en förenkling, där helheten får representera delarna som medför att parten Israel som helhet, bitvis, görs ansvarig för händelsen. Lakoff & Johnson (2003) benämner detta som ” *institution for people responsible* ”. När helheten får representera delarna skapas en förenklad bild av verkligheten. Det *israeliska våldet*, är en omskrivning av den israeliska statens våld, vilket betyder det israeliska folkets våld, *Israels reaktion* är en sammanfattning av det Israeliska folkets reaktioner. Tanken blir inte främmande för att se det israeliska folket som våldsbenäigna, om delen får stå för den komplexa helheten, vidare blir *Israels reaktion* en sammanfattning av Israels befolknings reaktion av händelsen, vilken bortser ifrån olika strömningar och åsiktsinriktningar som existerar inom staten. Metonymiska förenklingar kan lätt leda till stereotypiseringar som i dessa fall har negativa konnotationer och skapar en part till ”ond”.

I artiklar som är skrivna kring våldshändelsen, i samband med bordningen, kan det utläsas ord som är relevanta gällande överförda uppfattningar av de olika parterna. Centrala ord i artiklarna som uppmärksammas är fred och våld, som återkommande kopplas till de olika parterna i nyhetstexterna.

Försöken att bryta Israels blockad av Gaza är lång ifrån över./.../Ombord finns fredsaktivister från Irland och Malaysia, vars regeringar uppmanar Israel att inte använda våld. (DN 2010-06-05)

Frihetsflottan – som med våld kapades av israelisk militär i måndags/.../ (DN 2010-06-03)

.../Samtidigt har det israeliska våldet den här gången enat den ofta polariserade den svenska Mellanösterndebatt. - (SVD 2010-06-02)

Israels blodiga fartygsstormning kan trots allt ge en impuls till den tynande fredsprocessen”
(DN Ledare 2010-06-03)

Begreppen våld och fred står diametralt mot varandra i betydelse, vilket medför att parternas roller får motstående betydelse. Våldsorienterade ord sammankopplas genomgående med Israels agerande i händelsen. Valen av ord framställer olika perspektiv och dessa kan vara mer eller mindre uppenbara (Bergström & Boréus 2009). Genom att uppmärksamma betydelsen av ordvalen i texten som kopplas till parterna, i detta fall, fredsorienterade begrepp och våldsorienterade begrepp och vidare ställa dessa emot varandra, visar de att parternas roller färgas ideologiskt. Våldsbegrepp leder tankarna till övergrepp och ondska och fredsbegrepp konnoterar godhet och välvilja, vilket medför att den ena parten är ”den goda” och den andra framställs som ”den onda”. Problemet är att det genererar stereotypa åsiktsskildringar av parterna, som kan leda till att oavsett hur den negativt skildrade sidan agerar så föreligger ett dåligt motiv i bakgrunden och vice versa. Sammantaget ger det klara rekommendationer till läsaren hur denna ska förhålla sig till parterna.

När ny information presenteras i artiklarna som talar mot organisationens uttalade fredliga syften, beskrivs det i samma kontext som framför den motstridiga partens agerande i våldstermer, vilket exemplifieras nedan.

Hittills tillgängliga filmsnuttar visar att de ganska fåtaliga israeliska soldaterna som äntrade färjan Mavi Marmara blev fysiskt hårdhänt mottagna - innan soldaterna själva började skjuta vilt. Det svär mot den ickevåldsfilosofi och betoning på passivt motstånd som Ship to Gaza och Frihetsflottan många gånger har uttryckt (DN 2010-06-02)

Ovanstående exempel visar även på att valet av lexikala beskrivningar av våldsbegreppen tyder på att Ship to Gazas roll i händelsen inte beskrivs med alltför negativa konnotationer. Beskrivningarna av parterna likställs i kontexten och det relativiserar den motstridiga diskursen av organisationens roll i sammanhanget, vilket talar för att organisationens initialt producerade bild av sig själv inte lyckats tillbakavisas av motstridiga diskurser. Detta kan man urskilja i de fåtal artiklar som innehåller oförenligt innehåll till det som organisationerna framfört kring sig själv och sina syften.

Grundidén i kritisk lingvistisk analys är att ställa den befintliga texten mot andra möjliga sätt att beskriva skeenden (Bergström & Boréus 2009). Genom att utföra ett tankeexperiment, vill vi illustrera hur ordvalen har betydelse för hur parternas roller påverkas. Om man byter ut orden *fysiskt hårdhänt* till synonymen *brutalt* och *skjuta vilt* till *skjuta* i ovanstående artikelexempel, visar det på

en helt annan bild av parternas agerande och roller, utan att egentligen ändra artikelns explicita historiebeteckning. Flertalet artiklar är uppbyggda på liknande vis och genom att byta ut ord kopplade till parterna till mindre värdeladdade synonymer, förändras bilden av deras roller i konflikten. Vi kan se att även om artiklarnas argumenterande nivå och beskrivning av skeendet framställer en händelse på ett tillsynes objektiva vis, uttrycker valen av olika värdeladdade ord på underliggande världsåskådningar som samspelar mer med organisationens initiala framställning av sin egen roll som den ”goda” och motparten som den ”onda”. Det talar för ett framgångsrikt PR genomslag, som kan ha en betydande del i att parternas roller färgas ideologiskt, men aktionen ingår i en redan befäst Israel - och Palestinadiskurs, vilken även den sätter ramar för hur parterna och konflikten kan relateras till. Organisationen bygger sina frågor på en redan historiskt befäst konflikt och organisationen bygger sin agenda kring denna konflikt och dess symboliska betydelser. Symboler som använts av andra ökar chanserna för ett positivt gensvar hos publiken (Cobb, Elder 1983)

5.2.2 Händelsens framställningar

Vi ser att konflikten i helhet genererar olika diskurser som strider om tolkningsföreträde, men gällande rapporteringen av aktionen, vinner organisationens PR-arbete, då dennas framställningar och förespråkare ges större spelrum genomgående i artiklarna. Det illustreras med att exempelvis motstridiga versioner och åsikter aldrig framställs självständigt i någon artikel., vilket ofta är fallet för de versioner som tolkar konflikten i enlighet med Ship to Gazas syften. Motstridiga diskurser följs alltid, före eller efter, av åsikter som talar för organisationens syften.

Vi kom för att prata, de kom för att slåss." Uttalandet kommer från en av de israeliska soldater som deltog i aktionen mot fartyget Mavi Marmara. På den israeliska militärens hemsida berättar han om hur aktivister öppnade eld mot soldaterna och hur han själv bröt armen i tumultet /.../ Israel vill vinna informationskampen genom att mätta media med lättillgänglig information. Det ökar chansen för att det är deras bild av vad som hänt som kommer ut, säger Fredrik Konnander, senioranalytiker på Försvvarshögskolan. (SVD 2010-06-02)

I ovan artikel anses Israel försöka styra medieutbudet, men ingenstans i nyheterna problematiseras aktionen och dess mediala påverkanssyfte, vilket i sammanhanget blir extra intressant när vår uppsats närmast visar på motsatsen i de tidningar vi utgått ifrån.

Hvitfelt (1985) gör skillnad mellan händelseriktning och fakticitet. Fakticitet syftar på att det faktiska skeendet blir beskrivet av journalist eller källa, medan händelseriktning innehåller

spekulationer, tolkningar och kommentarer i nyhetsrapportering. Detta innebär att medierna har makten att själva utforma innehållet i en nyhet efter de delar de önskar att förmedla. Artikeln påvisar exempel på att händelseinriktning och fakticitet sammanblandas, vilket kan betyda att tidningarna utformar artiklarna på dylikt vis för att deras åsikt är gemensam med organisationens bild av konflikten. Nyhetsvärderingsprinciperna konstaterar att det är mer troligt att en nyhetsartikel blir publicerad om åsikterna den framför är konsonanta med journalisterna och läsarnas värderingar (Hvitfelt, 1985), vilket kan vara en anledning till att den ena parten och förespråkare dominerar nyhetsbilden. Vi bortser inte från att Israel- Palestina konflikten och dess aktörer redan befäst polariserade sidor i mediediskussionen, som påverkar hur ship to Gaza aktionen relateras till i rapporteringen. Det går inte att utesluta att svensk tidningsmedia redan har sina åsikter kring parterna klara, vilket får konsekvenser på hur rapporteringen utfaller, genom exempelvis hur händelseinriktningen styrs i rapporteringen.

Israels aktion har utlöst kraftiga protester på många håll i världen och FN:s säkerhetsråd höll ett extrainkallat möte i går natt. (SVD 2010-06-02)

/.../avståndstagande från Israels agerande i samband med bordningen av Ship to Gaza. (DN 2010-06-05)

Allt tydligare framgår att den internationella konvojen till Gaza - Frihetsflottan - som med våld kapades av israelisk militär i måndags/.../ (DN 2010-06-03)

”/.../ Detta skrevs alltså timmarna före massakern/.../” (DN 2010-06-01)

Händelsen kring bordningen beskrivs genom olika ordval och dessa för tankarna åt bestämda håll. Orden som beskriver aktionen nedan har olika lexikala innebörder; aktion, bordning, kapades och massakern. Orden ger olika syn på händelsen och därmed genererar de olika sätt att tolka händelsen och konnoterar till olika värden, vilka talar för att det existerar stridande diskurser kring händelsen.

”Neutralt” språk i nyhetstexter syftar till att skapa objektivitet i rapporteringen, vilket kan kopplas till nyhetsgenrens generella språkbruk, även om neutralitet endast kan betraktas vara ett mål, enligt Gert Z Nordström (2005). Diskurser är ett sätt att tala och förstå världen och diskursen är alltid socialt inlagrad (Fairclough, 2010). Diskursens specifika karaktär är avhängig av den sociala praktik som den är en del av (Jørgensen & Phillips 2009), vilket i detta fall ger nyhetspraktiken betydelse för vad som kommuniceras och hur det kommuniceras. Nyhetsdiskursen kan förbindas med dess strävan efter objektivitet och neutrala värden, vilket argumenterar för nyhetsförmedlingens ideologiska roll som korrekt sanningsförmedlare i samhället. Om nyhetsförmedlingen, i sin helhet, omgärdas av ideologiska värderingar som rekommenderar att den ska uppfattas som neutral och

tillförlitlig, blir det extra problematiskt om nyheterna innehåller klart värdeladdade uttryck. Nyhetskontexten i sin helhet får betydelse för hur orden och innehållet blir mottaget, det vill säga, nyhetskontexten argumenterar för att innehållet ska uppfattas objektivt, även om dess egentliga innehåll ger uttryck för specifika världsbilder och att innehållet är laddat med mer värdeladdade begrepp. Orden kapning och massaker konnoterar något olagligt och kränkningar på den mänskliga rättigheten och ger en annan betydelse av händelsen än orden bordning eller aktion, men kontexten är nyhetsförmedling, vilken talar för att innehållet ska tolkas som korrekt och objektivt. Slutsatsen blir att nyhetsgenren får betydelse för trovärdigheten i texternas utsagor, oavsett vilka bilder som framställs inom denna eller om den framställer en ensidig bild. En slutsats i Gert Z Nordströms (2003) studie är att nyheten alltid är beroende av kontexten, och den rena nyheten finns inte utan det är bara ett eftersträvansvärt mål inbäddat i själva journalistikdiskusen. I studien påvisas att iscensättningen av nyhetsrapportering ingår i och producerar ideologier, vilket vår lingvistiska analys även ger prov på.

Den dominerande framställningen i empirin, utmanas likväl av motstridiga synsätt av händelsen. Den framställning som nästa artikel framför, beskriver en annorlunda syn på händelsen, och talar för att motstridiga diskurser existerar kring händelsen och konflikten i stort. Motparter till Ship to Gazas förespråkare ges utrymme (handling) och aktivisternas initiala syfte ifrågasätts.

Flera tiotal turkar tycktes väl förberedda på bråk och kastade allsköns föremål på soldater som försökte äntra Mavi Marmara från mindre båtar, enligt reportrarna Othman Battiri och Mohamed Vali. Enligt dem använde aktivisterna andra föremål för att puckla på angriparna.” (DN 2010-06-04)

IHH:s egna uttalanden tyder på att man hade hoppats på att israelerna skulle låta sig provoceras till okontrollerat övervåld som ledde till dödade och sårade aktivister/.../-Vi har blivit berömda. Vi hyser stor tacksamhet mot de israeliska myndigheterna, säger IHH-styrelsemedlemmen Omar Faruk till New York Times” (DN 2010-06-03)

IHH är nära förbundet med Hamas och har en lång historia av stöd till väpnad kamp, inklusive terroristaktioner. Organisationen har också nära band med andra militanta islamistgrupper, exempelvis al-Qaida, hävdar den svenske terrorforskaren Magnus Norell.” (DN 2010-06-03)

I några artiklar, framhålls att en av huvudsponsorerna till Freedom Flottilla; turkiska islamistorganisationen IHH är terrorister. Genom att organisationen kopplas till terrorism skapas det andra diskurser med nya spelregler att förhålla sig till Ship to Gazas syften som utmanar den initiala bilden som organisationen skapat kring sig själv och vi ser att terroristdiskursen bestrider den

rådande framställningen av händelsen. Terrorism är ett starkt ideologiskt genomsyrat begrepp, vilket har aktualiserats av terrorattentatet på World Trade Center 2001-09-11. Kriget mot terrorism kom av det att dominera som idé och styra den politiska och mediala agendan i världen. Ideologier är något som består av en kontinuitet av rådande idéer i samhället, som innehåller värdepremisser som rekommenderar hur man ska förhålla sig till de företeelser som de syftar till (Bergström & Boréus 2009). Denna diskurs kopplar aktivisthandlingarna till terrorism, vars negativa värdepremisser talar emot de positiva värden som organisationen vill tillskriva sin identitet och syften.

5.2.3 Slutsats

Analysens resultat visar att framställningen av parterna och händelsen blir ideologiskt färgade, vilket kan få konsekvenser för opinionsbildningen kring ämnet, då medierna axlar en stor roll som opinionsbildare i samhället. Syntax och val av ord får stor betydelse för vilken världsbild som kommuniceras kring parternas roller. Analysen visar på att organisationen Ship to Gaza främst blev kopplad till positivt konnoterade ord, som samspelar med deras egen kommunicerade bild av sig själv. I de lingvistiska analyserna så framgår det ett mönster som fortgår konsekvent i nyhetsrapporteringarna, från innan händelsen till efter, där organisationen kopplas till fredsorienterade begrepp och motståndarsidan kopplas till våldsrelaterade begrepp. Motstridiga diskurser uppkommer och utmanar organisationens initiala bild, men det empiriska materialet visade likväl på en dominerande rapportering som samspelar och talar för att organisationens syften fått genomslag. Nyhetsvärderingsprocessen ger en kontextuell förklaring till varför vissa nyheter är troligare att bli nyheter och det faktum att organisationens PR-strategier är anpassade för att nå ut i media kan stå som förklaring att organisationens bild dominerade nyhetsrapporteringen. Påföljden blir i detta nyhetsfall att konflikten kokas ner till två stridande parter ”de goda och de onda”, men denna världsbild är alltför enkel och värderande för att på ett rättvisande sätt spegla det komplexa sammanhang som konflikten ingår i. Även om enskilda artiklar kan tolkas ha ett objektivt förhållningssätt i sin rapportering, påvisar helheten av det empiriska materialet en ensidig bild av konflikten som motsätter sig tidningarnas etiska krav på objektivitet.

6. Slutdiskussion

Analysen har visat att en organisations PR-arbete och pseudoaktion fått genomslag som nyheter i två rikstäckande tidningar i Sverige. Resultatet visar även på att sammanblandningen av PR-

praktiken och nyhetspraktiken producerar och reproducerar specifika världsåskådningar som främst samspelar med Ship to Gaza organisationens opinionsbildande syften.

Undersökningen är knuten till ett specifikt fall, men genom att förbinda rapporteringen kring denna händelse till mediologiska processer och till PR-praktikens strategier, blir det möjligt att resonera kring resultaten av undersökningen ur ett generellt perspektiv, då dessa processer inte är specifika för händelsen, utan en del av medieproduktionens betingelser. Vi kan alltså utgå ifrån att liknande utfall av ensidig och objektivt bristande nyhetsrapportering är trolig i andra fall där PR och nyhetsrapportering sammanblandas, med hänvisning till mediologikens och PR-processens inverkan på nyhetsförmedlingen. Vårt problemområde rör PR-praktikens roll och inflytande i det demokratiska samhället och offentliga sfären och de etiska -, demokratiska - och ansvarsfrågor som genereras i förhållande till opinionsbildning och demokratin. Analysens resultat visar på att det uppstår problem genom praktikernas sammanblandning, vars skilda samhällsupdrag krockar. Organisationen agerar utifrån ett opinionsbildande syfte och nyhetsförmedling ska vara opartisk och oberoende, men agerar i detta fall som ett PR-verktyg för Ship to Gaza, vilket bekräftas av resultaten som visar att aktionen främst framförs med organisationens definierade bild av konflikten. Det är problematiskt då händelsen ingår i ett större komplext sammanhang, där politiska, religiösa, etniska, historiska och kulturella implikationer ingår och av det krävs en bred och mångsidig framställning av konflikten. Det rimmar illa med de pressetiska och demokratiska värderingarna att ideologiskt färgade stereotyper skapas och reproduceras i nyhetsutbudet, vilka ger rekommendationer till hur man ska förhålla sig till dessa, trots att stereotyper inte genererar realistiska speglingar av parterna. Vidare är det oroande om organisationens världsbilder tillåts dominera och opinionsprocessen styrs och påverkas utifrån Ship to Gazas infiltrering av medieutbudet, då det leder till att andra intressen kommer i skymundan som behövs för att ge ett fullständigare underlag för opinionsbildningen.

I Nords och Strömbäcks studie (2005) påvisas det att 78% av tillfrågade, fick sin information om politik och politiska frågor genom media. Att en så hög andel hämtar sin politiska erfarenhet från medier, talar för vikten att medierna bereder en objektiv rapportering och en bredd av innehållet. Nyhetsrapportering, per se, är en diskursiv praktik vilken argumenterar för att uppfattas som oberoende och objektiv och bör därför inte agera som ett PR verktyg. Problematiken, som vi resonerar, är inte det faktum att organisationer eller olika politiska agendor trycker på för att skapa opinion kring samhällsrelaterade frågor, vilket vi argumenterar för är en demokratisk förutsättning i samhället. Problemet uppstår när organisationer och PR-praktiken infiltrerar den mediala arenan och ges makten att styra det mediala innehållet, på så vis att tidningarnas objektiva roll som den tredje statsmakten bedriver en PR-orienterad nyhetsrapportering. Vi identifierar främst

två risker med praktikernas sammanblandning, för det första finns det risk att mediernas roll som samhällets kritiskt granskande och informerande institution, mister sin trovärdighet och därmed berövas samhället en viktig funktion som syftar att fungera som motvikt till samhällets andra maktinstitutioner. Den andra risken är att individer tar del av en PR- styrd nyhetsförmedling som inte uppfyller de etiska krav som samhället ställt på denna. Individer får ta del av nyhetsförmedling vars syfte blir att påverka och inte objektivt informera och bereda ett kritiskt granskande underlag. Ett demokratiskt samhälle behöver fria medier som har det slutliga ansvaret över sitt innehåll. Frågan uppstår kring hur fria medierna egentligen har möjlighet att vara, när synlighet i medierna är av allt större betydelse för opinionsbildning och PR strategier utformas för att manipulera och tränga in i alla delar av det mediala utbudet. Vi kan se att det existerar strukturella problem som kan få konsekvenser för demokratin och medborgaren och vi resonerar att det är båda praktikernas inneboende förutsättningar som genererar det slutgiltiga resultatet, om vi utgår från analysen. Problemet går inte att beskyllas på endera praktik utan ”*Mediernas användning av utomredaktionellt producerade nyheter innebär samtidigt att de frågetecken som kan ställas gentemot PR- sfären också kan riktas mot journalistiken*” (Larsson, 2005 s 114).

Om medierna medvetet eller omedvetet agerar på så vis att det motsäger dess samhällseliga uppdrag kan dylika studier som vår bidra till är att uppmärksamma och granska det mediala innehållet och eventuellt kan det leda till att oegentligheter synliggörs och kvaliteten på nyhetsförmedlingen förbättras, vilket talar för vikten av att medieinnehåll kontinuerligt granskas kritiskt. Vi menar att vår kvalitativa och tolkande undersökningen har medfört en djupare inblick i hur samväret mellan nyhetsförmedling ser ut och hur den inverkar på innehållet av nyhetstexterna. Som förslag till vidare forskning menar vi att våra undersökningsresultat skulle styrkas med kvantitativa textanalyser av tidningsinnehållet, då kvantitet är en faktor som är relevant i opinionskontexten. En av förutsättningarna för att skapa opinion är synligheten och synlighet är beroende av storlek. PR-kampanjers framgång beräknas ofta i hur mycket spaltutrymme den genererar och kvantiteten ses som en bekräftelse på en lyckad PR kampanj (Boorstin 1965). Vidare skulle forskning kring sammanblandningen av mediepraktiken och PR-praktiken ges en extra dimension om den utgick från ett mottagarperspektiv, som skulle skildra hur mottagaren eventuellt påverkas och uppfattar PR-praktikens infiltrering och sammanblandning av medierna.

7. Referenslista

Bergström, G, Boréus, K (red) (2009): *Textens mening och makt*, Lund, Studentlitteratur AB

Boorstin J, Daniel (1968): *Skenbilden, Vad som har hänt med drömmen om Amerika*. Stockholm: PAN/Norstedts

Cobb, R Elder (1983): *Participation in America politics: The dynamics of agenda-building*, Boston, The Johns Hopkins University Press

Cobb, R, Ross J, Ross. M, H. (1975): Agenda-Building as a Comparative Political Process, *The American Science Review*. Vol. 70, no. 1: 126-138.

Fairclough, N (2010): *Critical Discourse Analysis- The critical study of language*. Edinburgh Gate, Pearson education

Fay, B (2010): *Contemporary Philosophy of Social Science*. Oxford, Blackwell Publishing

Hadenius S, Weibull L, Wadbring I (2008): *Massmedier, Press, radio och tv i den digitala tidsåldern*, Falun, Ekerlids Förlag

Hvitfelt, H (1985): *En studie i nyhetsvärdering*, Stockholm, Beredskapsnämnden för psykologiskt försvar

Kiouis, S, Strömbäck, J (2010): *The White House and public relations: Examining the linkages between presidential communications and public opinion*, *Public Relations Review*, Vol. 36: 7-14

Lakoff, G, Johnson, M (2003): *Metaphores we live by*: London, The University Press

Larsson, L (2005): *Opinionsmakarna – en studie om PR- konsulter, journalistik och demokrati*, Lund, Studentlitteratur

Larsson, L(Red) (2010): *PR på svenska, Teori, strategi och kritisk analys*, Lund, Studentlitteratur

Nord, L, Strömbäck, J (2005): *Hot på agendan*, KBM; s temaserie 2005:7

Nordström, G, Z (2003): *Bagdad-Bob, menige Jessica Lynch och Cirkus Saddam – Irakkriget iscensatt i svenska medier*, KBM; s temaserie 2003:1

Winther Jörgensen, M, Phillips, L (1999): *Diskursanalys som teori och metod* . Lund: Studentlitteratur

Östbye, H, Knapskog, K, Helland, K, Larsen, L (2008): *Metodbok för medievetenskap*, Malmö, Liber AB

Elektroniska källor

www.shiptogaza.se (läst 2010-10-10)

http://www.shiptogaza.se/downloads/stg_projectplan_swedish.pdf (läst 2010-10-15)

<http://www.shiptogazasweden.wordpress.com> (läst 2010-10-20)

<http://shiptogaza.se/sv/node/25> (läst 2010-11-05)